

Ústav Romanistiky FF JU v Českých Budějovicích
Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název: **Frekvenční analýza výrazových prostředků pasíva**
Autorka: **Anna Kantorová**
Vedoucí: **PhDr. Jana Pešková, Ph.D.**

Jak napovídá název, Anna Kantorová se ve své práci věnuje frekvenční analýze pasívních vazeb ve španělštině, opírajíc se o korpusové nástroje Intercorp a CREA, k nimž přistupuje po teoretickém úvodu, v němž představuje obecnou problematiku pasíva ve španělštině. S oporou o autory české (Černý, Báez San José a kol., Zavadil a Čermák, Spitzová) i zahraniční (RAE AALE, García Fernández) vytváří velice přehledný text, v němž se zaměřuje zejména na možnosti vyjádření pasíva ve španělštině různými prostředky; nechybí informace o diatezi, synonymních perifrastických vazbách, sémantické odlišnosti jednotlivých vazeb atp. Především, že tuto práci považuji za velice zdařilou, podnětnou a výborně zpracovanou; k tomuto zhodnocení mě vedou následující aspekty předložené práce.

1. V první řadě oceňuji pečlivou práci s rozsáhlou sekundární literaturou. Autorka prostudovala několik zásadních gramatik a sestavila z nich celek, kterému po obsahové stránce nemohu nic vytknout. Teoreticky není toto téma náročné, oceňuji však autorčino proniknutí do problematiky; to je patrně zejména v momentě, kdy naprosto precizním způsobem na základě teoretické přípravy stanovuje cíl analýzy, formuluje hypotézy a uvádí postup, kterým hodlá svého cíle dosáhnout.
2. Rovněž vysoce hodnotím část praktickou, pro jejíž zpracování si autorka vybrala určité opisné vazby sloužící k vyjádření pasíva a analyzovala je v korpusech Intercorp a CREA. Jak deklaruje v úvodu do praktické části (str. 38), půjde jí především o:
  - a. frekvenci využití slovesných vazeb;
  - b. frekvenci participií, které do těchto vazeb vstupují;
  - c. způsoby překladu;
  - d. významové rozdíly vazeb;
  - e. toto vše bude autorce sloužit také k tomu, aby mohla potvrdit či vyvrátit interpretace španělských lingvistů.

Musím konstatovat, že způsob práce s korpusovými je kvalitní, od zadání po vyhodnocení a okomentování výsledků. Závěry jsou dobře shrnuté, jednu výtku bych zde přece jen měla: domnívám se, že při takto rozsáhlé analýze je vhodné výsledky kvantifikovat a nějakým grafickým způsobem znázornit, například pomocí grafů, které jsou návodné a snadno a přehledně interpretovatelné, a to lépe než jakkoliv kvalitní text. Domnívám se, že by bylo zajímavé pozorovat počty (či poměry) použití např. slovesa *vyjít* (*salir fortalecido* :: *vyjít silnější*) či kolikrát byl změněn větný vzorec (*salir elegido* :: *výsledek dopadne*). I sama autorka si v závěru na str. 52 povzdechne, že "*v případě Presseuropu a Evropského parlamentu není zřejmé, který z překladatelských postupů je nejčastěji volen, protože bylo možné se setkat jak s užitím slovesa být [...], tak s překladem, který připouštěl vyjádření opisné vazby prostřednictvím metafory.*" Domnívám se, že právě přesná kvantifikace by umožnila takové závěry učinit.

3. Rovněž jazyková stránka řadí tuto práci mezi ty kvalitnější; oceňuji snahu o stylistickou vyváženost, ačkoliv bych text hodnotila spíše jako sémanticky chudší. Nemohu také nezmínit občasné ne zcela exaktní vyjádření myšlenky, což ale připisuji spíše nezkušenosti s

tímto typem textu. Překlepů je v práci minimum (na str. 20 ve francouzské větě – místo *el* nemělo by být expletivum *i/?*).

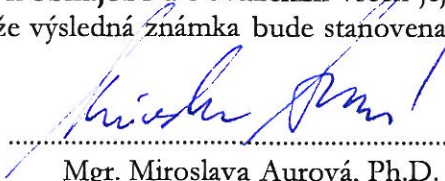
4. Formálně a redakčně práce působí příjemně, pouze bych doporučila uvádět významy slov v citátovém použití v uvozovkách, jak se standardně používá ve filologických pracích. S prameny pracuje autorka zcela eticky, připomínku mám pouze ke způsobu tzv. dlouhé citace, kterou se autorka rozhodla uvádět neobvykle v kurzívě a zároveň tučně. Rovněž upozorňuji na citování díla *Moderní gramatika španělštiny*: prvním autorem by měl být Báez San José, ne Králová (str. 10).

Pro účely obhajoby pokládám několik otázek a připomínek, které se týkají jak teoretické, tak praktické části; očekávám, že v diskuzi u obhajoby jim bude věnována pozornost:

1. Čistě ze zájmu by mě zajímalo, proč si autorka zvolila jako vzorek texty administrativně právní a žurnalistické. Může tento výběr již sám o sobě determinovat nějakým způsobem očekávání i výsledky?
2. Mohla by autorka objasnit, co má na mysli *neutralizací opisné vazby* v případech překládání do češtiny slovesem *být*?
3. Na str. 42 dochází autorka k dílčímu závěru, že "*v oblasti žurnalistiky je ve většině případů pro překlad opisné slovesné vazby salir + participium využíváno slovesa být.*" V jiných typech textů /funkčních stylech by docházelo k situaci jiné?
4. Zjistila autorka více výskytů předkladu s použitím slovesa *vyjít*? Je toto překladatelské řešení signifikantní ve vztahu k sémantické charakteristice slovesa *salir* a jeho zachování významu? Ukazuje (potvrzuje/vyvrací) český překlad na postuláty španělských lingvistů?
5. Na str. 44 uvádí autorka, že "*španělská právní terminologie nevyužívá opisné slovesné vazby andar + participium pro vyjádření pasiva*". Proč tomu tak je? Hrají zde vliv stylistická specifika? Dále na str. 46 rovněž ohledně vazby *andar + participium* autorka usuzuje, inspirována Zavadilem a Čermákem, že se jedná o knižní zastaralý výrazový prostředek. Soudí tak na základě zjištěného nevýskytu v administrativně právních textech. Zde bych si dovolila nesouhlasit, letmý pohled do korpusu CREA totiž ukáže značnou produktivitu tohoto spojení (*andan sueltas, desazonadas, descalzos, divididos, enzarzados, escondidos, fascinados, metidos, montados, perdidas, revueltos, sueltos*, etc. Mohla by se autorka k tomuto vyjádřit?
6. Mezi výsledky se objevuje jedno překladatelské řešení, které však autorka nehcala bez komentáře: změna diateze, patrná zejména u vazeb *venir + part.* (str. 49-51).
7. Častokrát zmiňuje autorka jako překladatelské řešení metaforu. Mohla by upřesnit, co tím míní?
8. Jako další cíl, ověřovaný na korpusu CREA, si autorka zvolila analýzu sémantických rozdílů mezi vybranými vazbami. konstatuje však, že "*tuto oblast nelze zkoumat, popř. srovnat, z toho důvodu, že ani jedna z výše zmíněných vazeb neobsahovala užití totožného přičestí*" (str. 53). Není právě toto důkazem jejich sémantické odlišnosti? Domnívám se, že ano, že právě rozdílná kolokabilita ukazuje na to, že určitá slovesa preferují kombinace s odlišnými participii; možná by tudíž stačilo porovnat sémantická pole participií u jednotlivých vazeb.

Závěrem konstatuji, že se Anně Kantorové se podařilo vytvořit zajímavý komparativní příspěvek, že prokázala základní schopnost koncepční práce spočívající ve vytyčení cíle a metody, jak tohoto cíle dosáhnout. Rovněž se domnívám, že její práce splňuje nároky kladené na tento typ kvalifikačních prací, a proto konstatuji, že tuto práci **doporučuji k obhajobě** a s uvážením všech jejích kvalit ji předběžně hodnotím známkou **velmi dobře** s tím, že výsledná známka bude stanovena na základě obhajoby.

V Českých Budějovicích dne 9. června 2017.

.....
Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

